

Askersunds
KOMMUN

Förvaltningsberättelse Årsbokslut 2023-01-01 - 2023-12-31

Förvaltningen för kultur, evenemang och fritid

Kultur- och tekniknämnden

Översikt över verksamhetens utveckling

Förvaltningsövergripande

- Förvaltningens verksamheter främjar aktiviteter och möten mellan människor. Ambitionen att nå fler invånare och besökare har fortsatt.
- Förvaltningens interna arbete har resulterat i ett ökat HME-index (hållbart medarbetarengagemang) och lägre sjukskrivningstal.
- Undersökningen Liv och hälsa ung visar en positiv trend av fysisk aktivitet/rörelse i kommunen: De som rör sig i snitt mer än 60 min/dag har ökat i procentenheter för respektive kön och de som rört sig mindre än 30 min/dag har minskat i procentenheter för respektive kön.
- Statistik från 2023 visar bland annat att:
 - antal utlån på biblioteket har ökat,
 - antal elevplatser på kulturskolan var fler än föregående år,
 - antal sålda biljetter till Sjöängen inklusive bio har ökat,
 - antal möten på Sjöängen har ökat.
- Avtal har skrivits med myndigheten Statens servicecenter om etablering av ett servicekontor i foajén på Sjöängen.
- Samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har fördjupats. Tidiga och samordnade insatser till barn och unga gynnar deras utveckling, har stor potential att skapa förutsättningar för framtida välmående, och innefattar också ett betydande samhällsekonomiskt värde (Källa: Skolverket, Socialstyrelsen, ”Satsa tidigt, tänk långsiktigt!”- Stöd för sociala investeringar i arbetet med barn och unga). För att uppnå ett långsiktigt och hållbart arbete för barn och unga krävs systematiskt arbete. Samverkan sker även systematiskt kring proaktiva och hälsofrämjande insatser för vuxna och äldre. Under hösten 2023 konkretiserade socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och förvaltningen för kultur, evenemang och fritid samverkansarbetet för invånare i alla åldrar genom att utveckla och se över strukturer och gemensamma mål. Arbetet kommer fortsätta och fördjupas under 2024.

Bibliotek

Biblioteken är en fredad plats för det fria ordet. Biblioteken är en garanti för tillgång till information, kunskap och litteratur. I takt med samhällets utveckling måste också biblioteken utvecklas. När läget i världen är oroligt har biblioteken en tydlig demokratisk och samhällsviktig roll. Det skrivna ordet görs via biblioteken tillgängligt både fysiskt och digitalt.

Texten kommer från Askersunds kommuns biblioteksplan. Den styr biblioteksverksamheten i Askersunds kommun 2022-2024. Uppdraget för biblioteken är omfattande och kanske tänker man inte på detta när man besöker sitt lokala bibliotek. Bibliotekens uppdrag är bl.a. att verka för digital delaktighet. Biblioteken i kommunen erbjuder digital handledning för den som behöver stöd och ledning i den digitala världen. Flera av bibliotekens tjänster är digitala. Här kan nämnas vår katalog med möjlighet att söka och reservera media, att låna e-böcker och e-ljudböcker, möjlighet till

släktforskning, scanning och utskrifter och digitala uppslagsverk. Sedan en tid kan även scanning och utskrifter ske under meröppettid.

Arbetet med en länsgemensam bibliotekswebb och katalog pågår tillsammans med åtta andra kommuner i Örebro län. Askersunds kommun har representation i styrgrupp och arbetsgrupper. Under 2024 förväntas de fem kommunerna i Sydnärke ansluta till nuvarande Bergslagsbibblan där de fyra kommunerna i norra länsdelen redan samarbetar.

Åsbro bibliotek har under läsåret 2022-2023 varit öppet två halvdagar i stället för en dag. Fr.o.m. höstterminen 2023 återgår biblioteket till att ha öppet en heldag i veckan. Åsbro bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek.

Askersunds bibliotek har för länets samtliga folkbiblioteks räkning sökt och fått medel från Biblioteksutveckling Region Örebro län för skrivarlager för unga under skolloven 2022-2024. Professionell skrivcoach leder lägren. Sommarens läger gick för första gången av stapeln i Kumla och var mycket lyckat. Flera lokala författare har presenterat sina nya böcker i kulturhuset Sjöängen under våren. Dessa aktiviteter syftar till att främja litteraturens ställning. Ett uppdrag som biblioteken har enligt bibliotekslagen. Höstlovens läger ägde rum i Hallsberg och Lindesberg. Skolbiblioteksverksamhetens viktigaste resurs är skolbibliotekarien. Arbetet utförs enligt ett årshjul och i samverkan med skolan i syfte att nå alla barn och unga med läsfrämjande aktiviteter, informationssökning, källkritik m.m. Skolbibliotekarietjänsten omfattar 60% för hela kommunen. Under året har flera skolans bibliotek flyttats vilket haft inverkan på den pedagogiska verksamheten.

Skolbiblioteksutredningen överlämnades till regeringen 2021. Beslut som kan komma att fattas med utredningen som grund kan komma att påverka vår verksamhet.

Det läsfrämjande arbetet uppmärksammas just nu nationellt och i vår kommun fortgår det i både folk- och skolbiblioteksverksamheten och i alla åldrar. Kulturrådets definition av läsfrämjande är att göra läsare av läskunniga. Att vara en god läsare är viktigt för studieresultat och för att kunna vara en demokratisk medborgare. Här sker kontaktarbete tidigt med BVC, för att sedan fortsätta i förskola och skola. Ett kontinuerligt arbete där en plan finns för läsfrämjande aktiviteter i varje årskurs lägger grunden för det läsfrämjande arbetet. För att locka barn (och deras familjer) till biblioteken på fritiden genomförs en rad aktiviteter som "Lördag på bibblan", konserter, 4-årskalas m.m.

Varje barn i Askersunds kommun möter biblioteket i olika åldrar, en "Läsresa". När barnet föds hämtar familjen en bok i biblioteket. Bokgåvor ges sedan vid åldrarna 8 månader och fyra år samt i förskoleklass. Ett årshjul finns där biblioteket möter barnen i skolans olika årskurser och tar upp källkritik, informationssökning samt bokprat för att väcka läslust.

Ungas fritid

Ungdomsgården Hörnan är den fysiska platsen för verksamheten i Ungas fritid. Medarbetarna arbetar dock med många andra medel såsom lovprogram, aktiviteter och motorburen ungdomskultur, teknikskolan Komtek, arrangemang bl.a. kring skolavslutning, konserter, samtalskvällar på olika teman m.m.

Medarbetarna inom Ungas fritid utvecklar samverkan kring frågor som berör unga i olika nätverk som Ung i centrum t.ex. Samverkan sker också med skola och socialtjänst. Här får också kommunala och ideella nattvandrare stöd. Inom förvaltningarnas samverkan med polisen förser vi vårdnadshavare och allmänhet med information. Det har tex varit föreläsning om läget när det gäller alkohol och droger i vår kommun, det har varit ett möte för föräldrar till motorburen ungdom där polis närvarade och svarade på frågor. Information sprids också via artikelserie i Bo i Askersund.

Sommarlovsaktiviteter har genomförts på olika orter i kommunen under tre veckor. Detta inom ordinarie budgetram då staten inte skjutit till medel i år. Dessvärre har aktiviteterna inte varit lika

välbesökta som under tidigare år. Lovprogram för sportlov, påsklov och sommarlov har sammanställts. Här kan även vårt rika föreningsliv marknadsföra sina aktiviteter riktade till barn och unga.

Komtek-verksamheten är etablerad i Askersunds kommun sedan något år. Örebro kommun är utförare. Finansiering sker dels inom ram, dels med hjälp av sponsring från Zinkgruvan Mining AB.

Verksamheten Ungas fritid söker, på nämndens uppdrag, efter nya ändamålsenliga lokaler för verksamheten som inte ligger i samma byggnad som kommunens högstadieskola, på uppdrag av kultur- och tekniknämnden. Under hösten har verksamheten provat att flytta ut till tex. Solberga IP och för att prova på olika aktiviteter inom såväl fritids- som kulturområdet.

Arbetet med ungas delaktighet är långsiktigt. Stödet till föreningen Vi unga motorburna i Askersund (VUMIA) är ett exempel på sådant stöd som Ungas fritid kan ge. VUMIA har under året samarbetat med Askersunds fotoklubb som dokumenterade en EPA-träff under en sommar dag. VUMIA visade utställningen av bilder i kulturhuset Sjöängen. Bilderna kommer även att visas i grannkommuner. De var också med när biblioteket och Ungas fritid berättade för länets bibliotek om samarbetet kring ett författarbesök av en av våra främsta ungdomsförfattare inom EPA-genren.

Kulturskola

Under höstterminen 2022 omvandlades musikskolan till kulturskola. Teater och dans startade upp under förra läsåret. Under våren genomfördes den första ämnesöverskridande samverkan mellan sång, dans och teater på temat cirkus.

Kulturskolan möter även elever på grundskolan, dvs. elever som inte är elever i kulturskolan. Det kan t.ex. handla om projekt tillsammans med grundskolan. Kulturskolans lärare har besökt alla skolor F-6 under höstterminens början. Rotary delar varje år ut stipendier till några av kulturskolans elever i samband med en stipendiekonsert.

Flera elevföreställningar har ägt rum under året, såväl den väl etablerade höstkonserten som en rockkonsert och teaterföreställning.

Kulturskolan ingår fortsatt i länsövergripande samarbeten för olika instrumentgrupper, sång och kulturella uttryck.

Planering av det nya ämnet rörlig bild (film) har skett.

Kulturskolan har under året tagit ett nytt system för elevadministration i bruk. Det tidigare systemet var en del av barn- och utbildningsförvaltningens administrationssystem vilket lades ned varför en ny lösning behövdes.

Kultur och konst

Arbetet med kultur i förskola och skola utvecklas vidare utifrån Kulturplan för förskola och skola som antogs förra året av både kultur- och tekniknämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Arbetet med att främja kulturella och kreativa näringar (KKN) är ett samarbete inom kommunorganisationen där kultur, näringsliv och turism samverkar. Under våren träffade tjänstemän representanter för konstnärer i syfte att planera kommande aktiviteter.

I januari återinvigdes konstverket Hemfärd av Richard Brixel. Verket flyttades under hösten 2022 från hamnen till Strandparken. Samma dag var det en välbesökt vernissage för utställningen med Brixels verk i Askersunds konsthall. Ett urval av kommunens konst har även visats i konsthallen under hela sommaren.

I om- och nybyggnationen av Närlundaskolan följs den så kallade 1%-principen och arbetet med den offentliga gestaltningen har pågått under året. Det kommer att bli ett verk placerat utomhus och barnens delaktighet är beaktad. Barn från Närlundaskolans fritidshem har under sommaren träffat de tre konstnärer som sedan presenterat sina förslag. Urvalsprocessen pågick under hösten och den konstnär som tilldelats uppdraget arbetar nu med verket. Invigning planeras till våren 2024.

Under hösten har två demokratisamtal genomförts i kulturhuset Sjöängen tillsammans med Örebro teater. Arrangemangens syfte är att verka för ökad kunskap och förståelse samt bidra till ett öppet och respektfullt samtalsklimat i samhället.

Elever i kulturskola och besökare i Ungas fritid har erbjudits biljetter till teater och balett under hösten. Detta i syfte att möta professionella kulturutövare.

Fritid, idrott och motion

2022 antogs nya och reviderade bidragsregler. De har börjat att ses över igen utifrån spontanidrott och föreningar som har öppna anläggningar.

Det är fortsatt svårt med simlärare till simskolan/märkestagningen. I år var det färre badplatser än tidigare samt färre deltagare. Zinkgruvan Mining sponsrade verksamheten även i år.

Under året har arbete även lagts ner på öppnandet av det så kallade Fritidsmagasinet. Fritidsmagasinet som är en obemannad aktivitetsbod ska syfta till att inspirera ungdomar till rörelse under och efter skoltid. Här finns möjlighet att låna ett stort utbud av aktivitetsprylar gratis genom inloggning med bank-ID. Fritidsmagasinet öppnar under våren 2024.

Utbildningsinsatser och föreläsningar om rörelseförståelse har genomförts i olika sammanhang, bl.a. i nämnden och i kommunledningsgruppen, och lyfts in som ett genomsyrande perspektiv i olika insatser/aktiviteter.

Föreningen som ansvarar för elljusspåret i Rönneshytta har tagit ner elbelysningen.

Arbetet med ökad fysisk aktivitet har fortsatt bl.a. i projekt ÖKA! Läs mer om det på sidan 9.

Utredningar

- Konstgräsplan: Kultur- och tekniknämnden har godkänt utredningsdirektiv för konstgräsplan i Askersunds kommun med tillägget att utredningen genomförs likt den för idrottshall innebärande att förvaltningen tar fram alternativa förslag till lösningar. Dialog förs med fotbollsföreningarna IFK Askersund, Skyllbergs IK och Åmmebergs IF.
- En ungdoms-/aktivitetspark utreds. Syftet är en mötesplats för unga och ökad fysisk aktivitet.
- Strandparken: Kultur- och tekniknämnden har gett tekniska förvaltningen i uppdrag att med ett helhetsperspektiv ge förslag till Strandparkens inriktning och utveckling på kortare och längre sikt. Förvaltningen för kultur, evenemang och fritid deltar i utredning utifrån bland annat skatepark (redan beslutad), ungdoms-/aktivitetspark, konstpark och konst på reningsverket.

Evenemang

För kulturhuset Sjöängen syns en uppgång avseende evenemang samt möten efter pandemin men siffrorna är ännu inte tillbaka till 2019 års nivåer. Verksamheten arbetar fortsatt medvetet för att komma dit. Under våren har flera inbokningar av evenemang skett inför 2024 - Sjöängen hyrs främst ut som en arena för andra arrangör.

Konsthallens flytt till entréplan för något år sedan var mycket lyckad. Nu är konsten väl synlig för alla besökare inklusive för eleverna på Sjöängsskolan. Ungefär var fjärde vecka har en ny utställning vernissage. Även Sjöängsskolan har en vernissage årligen.

Händelser av väsentlig betydelse

- Stärkt samverkan med socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och Sydnärkes folkhälsoteam.
- Projekt ÖKA för ökad fysisk aktivitet i samverkan med RF SISU och Sydnärkes folkhälsoteam.
- Fritidssmagasinet.
- Närlunda Arena.
- Sponsorer söks till nya idrottshallen på Närlunda.
- Bergslagsbibblan.
- Nytt elevadministrationssystem på Kulturskolan (digitalisering).
- Konst till Närlundaskolan.
- Danspunkt Askersund har etablerats på Sjöängen i samverkan med Region Örebro län.
- Kommunikations- och marknadsföringsarbetet på förvaltningen har utvecklats.

Väsentliga personalförhållanden

- En medarbetarundersökning genomförs på hösten varje år. 2023 hade förvaltningen för kultur, evenemang och fritid en svarsfrekvens på 86,4% (2022: 94,7%). Förvaltningens HME-index – Hållbart medarbetarengagemang – blev 91 av 100 (2022: 87). Askersunds kommuns totalindex 2023 var 76.
- En medarbetare har avslutat sin tjänst och gått till annan arbetsgivare. Tjänsten som evenemangssamordnare utvecklades då till en kommunikatörstjänst. Uppdraget är att utveckla och stärka kommunikation och marknadsföring för alla verksamheter på förvaltningen.
- Sjukfrånvaron och personalomsättningen är låg.

Måluppfyllelse

Nämndens mål enligt verksamhetsplan för 2023.

Förklaring till måluppfyllelse:

Färg

Rött = målet ej uppfyllt

Gult = målet delvis uppfyllt

Grönt = målet är uppfyllt

Trend

Pil uppåt = bättre än året innan

Pil åt sidan = lika med förra året

Pil nedåt = sämre än året innan

Målområde 1 - God ekonomisk hushållning

Mål 1 (kommunfullmäktiges mål): Vi är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö.

Mått/metod: A) Sjukfrånvaron i procent, hämtas från personalsystemet. B) Resultat från medarbetarenkät, Hållbart medarbetarengagemang (HME).

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
Sjukfrånvaro totalt, procent	Lägre	Lägre	↑ Målet är uppfyllt och bättre än förra året.
Resultat i medarbetarenkät (HME)	Öka	91	↑ Målet är uppfyllt och bättre än förra året.

Mål 2 (kommunfullmäktiges mål): Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter.

Mått/metod: Genomsnittlig öppettid på huvudbiblioteket och i receptionen/caféet. Värdskap.

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
Öppettid per bibliotek och vecka, ej skolbibliotek eller mobil verksamhet (bemannat, antal timmar)	38	38	➔ Målet är uppfyllt och lika med förra året.
Öppettid för reception/café/personligt bemötande/värdskap på Sjöängen per vecka (antal timmar)	15	10-15	⬇ Målet är delvis uppfyllt. Annan verksamhet har behövt prioriteras.

Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna

Mål 3 (nämndmål): Civilsamhällets aktörer ska främjas så fler invånare har möjlighet till en aktiv fritid.

Kommunfullmäktiges mål om att alla våra invånare ska ha möjlighet att på sin fritid vara fysiskt aktiva och skapande samt kulturellt delaktiga.

Mått/metod: Kontaktskapande aktiviteter.

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
Kontaktskapande aktiviteter.	20	21	➔ Målet är uppfyllt och ungefär lika med förra året.

Mål 4 (nämndmål): Alla barn/elever från 5 år till och med gymnasiet ska erbjudas professionell kultur via förskolor och skolor minst en gång per läsår.

Mått/metod: Andel barn/elever i nämnd åldersgrupp som erbjudits professionell kultur via Askersunds kommuns förskolor och skolor samt Alléskolan minst en gång per läsår. Eventuell avvikelse mellan de som erbjudits och de som deltagit kommenteras i delårsbokslut och bokslut (ej barn/elever som är frånvarande av olika anledningar).

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
Andel barn/elever som erbjudits professionell kultur under ett läsår.	80%	87%	⬆ Målet är uppfyllt och bättre än förra året.

Mål 5 (nämndmål): Det demokratiska perspektivet och den kulturella och konstnärliga utvecklingen i samhället och i livsmiljön stärks.

Mått/metod: Uppnås genom ny offentlig konst, aktiviteter för kulturella och kreativa näringar (KKN) och evenemang med innehåll av bildande och/eller demokratisk karaktär (antal).

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
Konst, KKN-aktiviteter och evenemang.	20	28	↑ Målet är uppfyllt och bättre än förra året.

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Mål 6 (kommunfullmäktiges mål): Digitaliseringen ska öka.

Mått/metod: Uppnås genom bibliotekets digitala handledningar och andra digitala lösningar inom fritid och kultur (antal).

	Mål	Utfall	Måluppfyllelse
Digitala handledningar och andra digitala lösningar.	24	33	↑ Målet är uppfyllt och bättre än förra året.

Uppföljning av nämnds uppdrag till förvaltningen

Uppdrag	Uppföljning av uppdragen per 31 december 2023
Förvaltningen ska utreda ny mobil verksamhet. Syfte: Ökad tillgänglighet och nå fler.	Ej påbörjat.
Förvaltningen ska utreda meröppet på Åsbro bibliotek. Syfte: Ökad tillgänglighet/tillgång.	Ej påbörjat.
Förvaltningen ska utreda ny ungdoms-/aktivitetspark. Syfte: Mötesplats och ökad fysisk aktivitet.	Pågår. Utredds parallellt med strandparken.

Uppföljning av fullmäktiges uppdrag till nämnden

1. Kultur- och teknikenämnden redovisar här till kommunfullmäktige hur satsningen på kulturskolan har fallit ut (enligt fullmäktiges budgetbeslut):

Musikskola blev kulturskola

Under höstterminen 2022 omvandlades musikskolan till kulturskola. Teater och dans startade upp under läsåret. Tack vare medel från Kulturrådet kunde undervisning i dans och teater erbjudas avgiftsfritt under läsåret. Projektmedlen räckte till att utöka anställningen för dans- och teaterläraren

även under hösten 2023 så att fler platser kunde erbjudas. Uppdraget att utöka med ytterligare ett ämne har pausats utifrån rådande ekonomiska läge.

Kulturskolan möter elever på grundskolan

Kulturskolan har fortsatt att möta elever på grundskolan bland annat genom turné i samband med skolstart till F-6-skolorna, skolkonserter på Sjöängen och projektsamarbete med skola.

Statistik

- Under läsåret 2022–2023 har andelen aktiviteter per elev ökat, dvs. när en elev går två kurser/ämnen.
- Antal inskrivna elever har ökat med 18% från förra läsåret.
- Antal elevaktiviteter har ökat med 25% från förra läsåret.
- Andelen flickor har ökat.

Samverkan i länet

Kulturskolan ingår i länsövergripande samarbeten för olika instrumentgrupper, sång och kulturella uttryck. Dessa samarbeten ger resultat i läger, konserter osv. där vår kulturskolas elever får möjlighet träffa ungdomar från andra kommuner i länet och utvecklas i större sammanhang.

Rörlig bild

Det tredje nya ämnen blir rörlig bild (film). Med tanke på kommunens ekonomiska situation har beslutet att införa ett nytt ämne inte verkställts under året.

2. Kultur och tekniknämnden redovisar här till kommunfullmäktige hur arbetet med fritidsutbud och fysisk aktivitet går (enligt fullmäktiges budgetbeslut):

Projekt "ÖKA!"

Projektet "ÖKA!" pågår och syftar till att öka den fysiska aktiviteten för ungdomar i åldern 13-21 år i Askersunds kommun och drivs tillsammans med RF SISU och Folkhälsoteamet i Sydnärke. Styrgrupp och arbetsgrupp finns. I arbetsgruppen ingår även representanter från skola och ungas fritid.

Projekt ÖKA präglas av ett kombinerat strategiskt och operativt arbete för att öka den fysiska aktiviteten i kommunen. Genom det strategiska arbetet kan vi få fler ungdomar att lockas till rörelse och inte chansa oss fram på vad vi tror uppmuntrar till rörelse.

Under våren genomfördes enkätfrågor gällande fysisk aktivitet i åk.7-åk.9 på Sjöängsskolan. Syftet var att undersöka ungdomarnas behov för att få en tydligare bild av hur vi kan rikta insatserna för att få fler ungdomar att lockas till rörelse. Enkätsvaren har legat till grund för det fortsatta arbetet och genom en jämn könsfördelning av inkomna svar kan enkätundersökningen sammanfatta följande, flickor är minst aktiva, de som uppger att de rör sig mindre än 30 minuter per dag är de som oftast känner sig orkeslösa eller har dålig motivation, de populäraste aktiviteterna som respondenterna vill ägna sig åt är gym/styrketräning, fotboll och löpning, men många är vet inte på vilka aktiviteter de vill delta i. Genomförande av ett kombinerat strategiskt och operativt arbete har möjliggjort att vi kan erbjuda insatser och aktiviteter efter behov. Projektet ligger till grund av insatser och aktiviteter från handlingsplanen. Många av handlingsplanens aktiviteter är genomförda och kommer fortsätta utföras löpande under projekttiden varav någon aktivitet har justerats eller tagits bort.

Arbete och aktiviteter

- Arbetet med skateparken fortgår (beslut om att anlägga togs av nämnden 2022). Dialog förs med föreningen Skärgår'n Skate & Scoot, tekniska förvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.
- Fritidsmagasinet ett obemannat förråd med fritidsartiklar, ett koncept liknande det för obemannade matbutiker är klart och beräknas öppna under våren 2024.
- En aktivitet för flickor årskurs 7-9 har startat upp som syftar till att locka fler flickor till deltagande i aktivitet som inkluderar rörelse. Aktiviteten sker varje torsdag efter skoltid där ungdomarna själva får forma aktiviteten utifrån intresse. Aktiviteten ska möjliggöra för att testa nya aktiviteter och bygga upp känslan av att det kan, vågar och vill delta. Ett av flera syften på längre sikt är att starta upp en skolidrottsförening.
- Förvaltningen har genomfört en undersökning bland ungdomar i årskurs 6-9 vad de önskar av en ungdoms-/aktivitetspark. Undersökningen har gått ut på att möta ungdomarna fysiskt vid några tillfällen. Utifrån storleken på ytan, redan beslutad yta för skate och det som framkom från ungdomarna finns nu början till ett förslag till ny ungdoms-/aktivitetspark (se utredning nedan).
- Förvaltningen fortsätter dialogen med föreningar och studieorganisationer avseende bidrag och andra möjligheter.

Resultat hittills:

- Målen för "ÖKA!" kommer att följas upp enligt Liv och hälsa ung 2023 och 2026, LOK-statistik via idrottonline och kommunens föreningsregister.
- Liv och hälsa ung visar en positiv trend av fysisk aktivitet/rörelse i kommunen från 2020 till 2023. De som rör sig i snitt mer än 60 min/dag har ökat i procentenheter för respektive kön och de som rört sig mindre än 30 min/dag har minskat i procentenheter för respektive kön. Enligt den senaste LOK-statistiken har antalet deltagartillfällen ökat. Förkortningen LOK står för statligt lokalt aktivitetsstöd, och avser att stödja idrottslig föreningsverksamhet för barn och ungdomar mellan 7 och 25 år (för deltagare med funktionsvariation finns ingen övre åldersgräns).

Uppföljning av program

Program	Ur programmet	Mål	Uppföljning
Kultur- och fritidsprogrammet	-	Förvaltningens arbete utgår från detta program. Programmet genomsyrar målen.	Förvaltningens arbete utgår från detta program.
Näringslivsprogrammet	Mål: Kommunen ska arbeta aktivt tillsammans med det lokala näringslivet samt andra myndigheter och organisationer i syfte att underlätta och möjliggöra en god utveckling av näringslivet och arbetsmarknaden i kommunen.	Främja kulturella och kreativa näringar (KKN).	Aktiviteter har genomförts inom arbetsgruppen för att främja KKN. Kommunen deltar i regionala projektet Kulturella kraftfält.

ANDTS-programmet	Mål: Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska successivt minska.	Öka kunskapen bland barn och unga om alkoholbrukets negativa verkningar.	Sker genom vardagliga möten och samtal med barn och unga på ungdomsgården.
Ekologiskt hållbarhetsprogram	Mål: Resefria möten prioriteras när det är ändamålsenligt. När resor ändå måste ske skall de ske med så låg påverkan på klimatet som möjligt.	Prioritera resefria möten.	Resefria möten prioriteras.
Suicidprogrammet	Mål: Det övergripande målet med programmet är att minska antalet suicidfall och suicidförsök i Askersunds kommun. Ett par av programmets prioriteringar är att arbeta aktivt för att bryta ofrivillig ensamhet hos äldre samt att främja den psykiska hälsan.	Främja den psykiska hälsan bland barn och unga, äldre, samt personal.	Stärkt samverkan har etablerats med socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen.
Kostpolitiska programmet	Syftet med detta program är att tydliggöra vilka förväntningar och krav som ställs på måltiderna.	Förvaltningen serverar inga måltider.	-

* I Askersunds kommun begås flest suicid i åldersgruppen 45+, med högst antal i åldersgruppen 65+. Lägsta antalet återfinns i åldersgruppen 15–24 år. Under perioden 2010–2019 begick 18 män och 2 kvinnor suicid i Askersunds kommun (Nationellt centrum för suicidforskning och prevention, 2021).

Verksamhetsstatistik

Verksamhetsstatistik	2022	Budget 2023	Bokslut 2023
Utbetalt bidrag till barn- och ungdomsföreningar (7-21 år) % av total budget	35,45%	Öka	42,89%
Barnbokslån i kommunala bibliotek antal/barn 0-17 år (KB)	12	Öka	Redovisas under våren 2024 av Kungliga biblioteket (KB).
Antal besökare på ungdomsgården, jämställdhet	Kille 62% Tjej 38%	Öka jämställdheten	Kille 54% Tjej 46%
Procent av andel barn 6-19 år som går på kulturskolan i kommunen (riket: 10,7%)	12,3%	Öka	Redovisas under våren 2024 av Kulturrådet.
Antal sålda biljetter till evenemang på Sjöängen (oavsett arrangör, inkl. bio)	9200 st.	Öka	9331 st.
Antal möten på Sjöängen	640 st	Öka	880 st*

*Antal möten på Sjöängen har ökat. Under 2022 blev två mötesrum, varav ett var en utökning, färdigställda. Det innebär att det fått helårseffekt först 2023. Det är kommuninterna möten som ökat. Antal möten totalt är dock fler än 880 stycken om man räknar in förvaltningens egna bokningar på Sjöängen.

Tillgänglighet/ Allas lika värde/ Folkhälsa

Forskning visar att kultur och fritid är viktiga faktorer för **folkhälsan**. Genom att aktivt driva utveckling av kultur, fritid, evenemang och utställningar kan verksamheten påverka människors vardag positivt.

Askersunds bibliotek är meröppet alla veckans dagar klockan 7-22. Alla över 18 år kan ansöka om ett meröppetkort för att kunna låna och återlämna, läsa, använda dator, studera m.m. Biblioteket har flera olika betalsätt för tjänster, kontanter, swish och betalkort. Det är möjligt att skriva ut, scanna och kopiera under meröppetid (betalning sker via en app).

Askersunds bibliotekspersonal arbetar med litteratur och information i alla dess former. Personer som behöver läsa **talböcker** erbjuds ett personligt möte där login skapas och introduktion sker.

Biblioteket har viss **utrustning** som föreningar kan låna tex. en projektor för att visa bildspel från dator. From 2023 har biblioteket också möjlighet att låna ut en guideväska där alla kan höra berättare under föreläsningar, guidade promenader osv. Stim har firat 100-år och i samband med det skänktes 100 gitarrer till lika många folkbibliotek. Målet är att alla, oavsett förutsättningar, ska kunna ta hem och prova på ett **musikinstrument**, som en ingång till ett liv fyllt av musik. Askersunds bibliotek har tagit emot en gitarr.

Ungas fritidsverksamhet, t.ex. **ungdomsgård**, är viktigt avseende allas likas värde. Ungas möjligheter att organisera sig stöttas av ungdomsgården.

De två nya ämnena, dans och teater, på **kulturskolan** var avgiftsfria första läsåret (höst 2022 - vår 2023) tack vare bidrag från Kulturrådet.

Projektet ”ÖKA!” syftar till ökad folkhälsa och ungas tillgång till **fysisk aktivitet**.

Evenemangsverksamheten planerar utifrån tillgänglighet, **allas lika värde** och folkhälsa i så stor utsträckning som möjligt. Ett exempel är det årliga evenemanget Lakeside Pride.

Driftresultat årsbokslut

Budgeten består av den av kommunfullmäktige beslutade ramen enligt 22KS3 på 15 091 tkr. Därefter har budgetramen justerats med tillskott för kapitaltjänstkostnader, budget för interna köp/sälj, lönerrevision, hyresjusteringar samt övriga av kommunfullmäktige beslutade budgetjusteringar t.ex. omföring av evenemang.

Förvaltningen för kultur, evenemang och fritid visar en positiv avvikelse på 763 tkr. Detta beror i huvudsak på:

- Antal ansökningar av föreningsbidrag.
- Utökning av budgetram för kulturskola som ej fått full genomslagskraft p.g.a. att nytt ämne ej startat.
- Endast halva kostnaden för iordningsställande av område som Statens servicecenter ska hyra i Sjöängens foajé ligger i resultatet för 2023. Under 2024 kommer arbetet färdigställas. I utfallet ingår både intäkter och kostnader för driftprojekt. Dessa är ej budgeterade medel, varken intäkter eller kostnader, och har ingen påverkan på varken budget eller resultat.

(tkr)	Bokslut 22-12-31	Bokslut 23-12-31	Budget 2023	Budget- avvikelse
Intäkter	1 501	3 418	1 902	1 516
Kostnader	-17 728	-27 035	-26 282	-753
<i>varav personalkostnader</i>	-8 188	-11 916	-11 360	556
<i>varav kapitalkostnader</i>	-307	-313	-313	0
Resultat	-16 227	-23 617	-24 380	763

Driftredovisning 2023, tkr

Verksamhet	Utfall	Budget	Avvikelse	Analys
26 Lotteritillstånd	0	-8	8	
30 Allmän fritidsverksamhet	-1 284	-1703	419	1
31 Allmän kulturverksamhet	-7 885	-7 903	18	
32 Bibliotek	-6 000	-6 092	92	2
33 Kulturskola	-4 092	-4 325	233	3
34 Idrotts-fritidsanläggningar	-95	-95	0	
35 Ungas fritid	-1 574	-1 620	46	4
44 Skolbibliotek	-385	-400	15	
51 Pensionärsföreningar/Sydnärkegrupp	-58	-75	17	
92 Gemensam Administration	-2 244	-2 159	-85	5
Summa	-23 617	-24 380	763	

Verksamhetsanalys driftbudget 2023, tkr

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
30 Allmän fritidsverksamhet	Intäkt	0	0	419
	Kostnad	-1 284	-1 703	
Analys 1 Antal bidragsansökningar.				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
32 Bibliotek	Intäkt	511	80	92
	Kostnad	-6 511	-6 172	
Analys 2 Obudgerade AMS-bidrag. Intäkter och kostnader för driftprojekt ingår i beloppen.				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
33 Kulturskola	Intäkt	428	210	233
	Kostnad	-4 519	-4 534	
<p>Analys 3 Något högre intäkter för hyra av instrument och terminsavgift. Ej full utslagskraft utökad budgetram p.g.a. ej nytt ämne. Intäkter och kostnader för driftprojekt ingår i beloppen.</p>				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
35 Ungas fritid	Intäkt	199	59	46
	Kostnad	-1 773	-1 679	
<p>Analys 4 Högre försäljningsintäkter på ungdomsgården Hörnan samt bidrag KomTek. Något högre vikariekostnad.</p>				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
92 Gemensam administration	Intäkt	0	0	-85
	Kostnad	-2 244	-2 159	
<p>Analys 5 Ökad semesterlöneskuld, licensavgifter, utbildningar och juridisk rådgivning.</p>				

Investeringsredovisning

(tkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Nettoutgifter	-437	-1 280	843

Budgeten består av den av fullmäktige beslutade ramen enligt 22KS53 samt medel som begärts ombudgeterade från 2022 samt övriga beslutade tilläggsäskande gällande investeringar. Resultatet visar på ett överskott på 843 mkr.

Kommunens ansökan om kameraövervakning har avslagits av Högsta förvaltningsdomstolen. Budgeten kommer begäras att flyttas till barn- och utbildningsnämnden 2024. Utlåningsapparater, Evenemang inventarier, Musikinstrument/inventarier samt Elevadministrativa systemet Kulturskolan är avslutade 2023 och kostnaderna har ej blivit så höga som beräknat. När det gäller Ungas Fritid 2022/2023 finns medel kvar vid årsskiftet p.g.a. att ny lämplig lokal ej funnits. Medel har delvis använts till etablering av mötesplatsen Fritidsmagasin för barn och unga.

Investeringsredovisning 2023, tkr

Projekt	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	analys
Kameraövervakning Sjöängen		-250	250	1
Utlåningsapparater	-234	-280	46	2
Ungas Fritid 2022	-77	-250	173	3
Ungas Fritid 2023	0	-200	200	3
Evenemang, inventarier	-37	-100	63	4
Musikinstrument 2023	-25	-100	75	5
Elevadministration Kulturskolan	-64	-100	36	6
Summa	-437	-1 280	843	

Överföring av investeringsmedel

För genomförande av projekt som ej färdigställts under 2023 begärs ombudgetering till 2024 av sammanlagt 373 tkr:

Projekt Ungas fritid 2022	173
Projekt Ungas fritid 2023	200

För projekt Kameraövervakning Sjöängen begärs ombudgetering till barn- och utbildningsnämnden 2024:

Kameraövervakning Sjöängen	250
----------------------------	-----

Investeringsanalys 2023, tkr

Projekt:	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse budget
Kameraövervakning Sjöängen	0	-250	250
Analys 1 Kommunens ansökan om kameraövervakning avslagits, beslut fattats i Högsta förvaltningsdomstolen. Budgeten kommer begäras att flyttas till barn- och utbildningsnämnden 2024.			
Utlåningsapparater	-234	-280	46
Analys 2 Lägre kostnader än beräknat.			
Ungas Fritid 2022	-77	-250	173
Ungas Fritid 2023	0	-200	200
Analys 3 Lokal för fritidsgård inväntas. Utredning pågår. Fritidsmagasin utvecklas. Kvarvarande medel kommer begäras ombudgeterade till 2024.			
Evenemang inventarier	-37	-100	63
Analys 4 Lägre kostnad än beräknat.			
Musikinstrument 2023	-25	-100	75
Analys 3 Färre inköp än beräknat.			

Elevadministration Kulturskolan	-64	-100	36
Analys 4 Lägre kostnad än beräknat.			

Förväntad utveckling

Kommunens kultur- och fritidsprogram

Målsättningen i kommunen lyder: *Askersunds kommun vill förstärka rollen som attraktiv plats i Sydvärke och agera aktivt i kommunala och regionala utvecklingsarbeten och samarbeten. Genom lust, mod och engagemang ska Askersunds kommun utvecklas till att vara Sydvärkes ledande kommun inom kultur och fritid.*

Förväntade effekter av ett kultur- och fritidsprogram är att alla invånare i kommunen, speciellt barn och unga, stimuleras och aktiveras, att folkhälsan främjas, att tillväxt, konkurrenskraft, självförtroende och stolthet ökar samt att varumärket Askersund stärks.

Bibliotek

Skolbibliotekarie och barn- och ungdomsbibliotekarie på biblioteket arbetar långsiktigt med att öka ungdomars intresse för läsning. Här kommer även uppdragen i ungas fritidsverksamhet in. Läsfrämjande arbete är grunden för bland annat delaktighet i det demokratiska samhället och för en lyckad skolgång. Samhällstrender och bristande intresse bland unga gör arbetet utmanande. Vikten av kompetens i skolbiblioteksverksamheten lyfts fram i den statliga skolbiblioteksutredningen. Askersunds kommun behöver utöka skolbibliotekariesursen.

Digital delaktighet är idag också en viktig demokratisk grund för delaktighet i samhället. Digitalisering, demografi och infrastruktur är parametrar som påverkar. Folkbiblioteken har ett nationellt uppdrag att verka för en ökad digital delaktighet. En funktion som socialbibliotekarie skulle öka tillgänglighet till litteratur och information bland grupper i samhället som till exempel har svårt att ta sig till biblioteket eller svårt att ta till sig biblioteket.

Ungas fritid

En ny lokal för ungdomsverksamhet bör hittas inom en snar framtid för att kunna utveckla fler meningsfulla och engagerande aktiviteter. Ett alternativ för motorburen ungdomskultur behövs också.

Verksamheten för ungas fritid främjar sociala färdigheter, fysisk hälsa, mentalt välbefinnande och minskad risk för negativa beteenden. Forskning har visat att unga som deltar i fritidsaktiviteter ofta presterar bättre i skolan. Detta kan delvis bero på förbättrad koncentration, disciplin och tidsförvaltning som utvecklas genom deltagande i dessa aktiviteter.

Kulturskola

Tvärvetenskapliga samarbeten kan utvecklas genom musik, dans och teater samt genom regionala projekt. Fler barn och unga kan nås. Ämnet rörlig bild ska starta.

Kommunens geografiska struktur kan vara ett hinder för att barn och unga ska kunna delta i kulturskolan undervisning. Kollektivtrafiken i kommunen är också en orsak till att flera elever inte kan stanna efter skoldagen för kulturskoleundervisning.

Kultur och konst

En armlängds avstånd till kulturen/konsten ska hållas. Konstnärlig frihet är en viktig beståndsdel i en demokrati.

Den statliga utredningen avseende utveckling av kultursamverkansmodellen kan bidra till att kommunen får större mandat. Titeln på utredningen är kultursamhället och en bärande tanke är att de förslag som lämnas ska öppna för en utveckling där kulturen på ett annat sätt än i dag genomsyrar stora delar av samhällsverksamheten. Fler måste få möjlighet att ta del av en större mångfald av kulturyttringar än i dag. Förhållandet mellan stat, region och kommun ska även bli mer jämställt. Om kulturen verkligen ska få ett bredare genomslag i samhället måste kulturverksamhet i landets kommuner stärkas.

Fritid, idrott och motion

Även om den fysiska aktiviteten bland barn och unga behöver öka ytterligare för att stärka folkhälsa och social tillhörighet ses en positiv utveckling utifrån de insatser som hittills genomförts. Utifrån undersökningen Liv och hälsa ung ses en positiv trend av fysisk aktivitet och rörelse i kommunen från 2020-2023. De som rör sig mer än 60 minuter per dag har ökat i procentenheter för respektive kön och de som rör sig mindre än 30 minuter per dag har minskat i procentenheter för respektive kön.

Märkestagning/simskola ska utökas till fler platser.

Verksamheter för barn och unga som väljer att inte delta i organiserat föreningsliv behöver främjas.

Fritidsutvecklingen ska stärkas och dialogen med föreningar och organisationer fördjupas.

Evenemang

Kulturhuset Sjöängens roll är fortsatt att hyra ut lokaler, erbjuda god service och vara en ambassadör för kommunen och platsen. Kulturhuset är en mötesplats och en arena för demokrati.

Verksamheten fortsätter sträva efter att öka antalet evenemang och möten. Utveckling av arbetet inom marknadsföring och sälj fördjupas.